

Subaylar?n ?leti?im Örüntülerine ?li?kin Beklenti ve Alg? Anketi

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Subaylar?n ?leti?im Örüntülerine ?li?kin Beklenti ve Alg? Anketi*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31223>

Özet

Subaylar?n ?leti?im Örüntülerine ?li?kin Beklenti ve Alg? Anketi, 1995 y?l?nda D. Karado?an taraf?ndan yüksek lisans tezi kapsam?nda geli?tirilmif bir ölçektir. Bu anket, Kara Kuvvetleri Komutanl??? bünyesindeki yönetici (subay) ve ast pozisyonundaki personelin, kurumsal ileti?im örüntülerine dair sahip olduklar? hem mevcut alg?lar? hem de ideal beklentileri sistematik olarak ölçmek amac?yla tasarlanm??t?r. Ölçek, özellikle askeri hiyerar?i içerisindeki ileti?im ak??n?n niteli?ini ve bu ak??a dair farklı kademelerdeki görü? ayr?l?klar?n? tespit etmeyi hedeflemektedir.

Ölçe?in temel amac?, askeri bir organizasyonun kendine has kat? yap?s? içinde, yukar?dan a?a??ya ve a?a??dan yukar?ya do?ru gerçekte?en ileti?im süreçlerindeki potansiyel sorun alanlar?n? ve iyile?tirme gerektiren noktalar? bilimsel yöntemlerle ortaya koymakt?r. Ölçe?in geli?tirme a?amas?na ait detayl? psikometrik veriler (geçerlik ve güvenilirlik katsay?lar?) özet kaynaklarda belirtilmemiştir, ancak orijinal yüksek lisans tezi bu verileri içermektedir.

Anahtar Kelimeler

?leti?im, ileti?im örüntüleri, askeri yönetim, alg?, beklenti, Kara Kuvvetleri Komutanl???, örgütsel ileti?im, subay.

Yazarlar

D. Karado?an

Amaç

Subaylar?n ?leti?im Örüntülerine ?li?kin Beklenti ve Alg? Anketi'nin birincil amac?, askeri hiyerar?ideki yönetici (subay) ve ast kademesindeki personelin, mevcut örgütsel ileti?im yap?s?n? nasıl alg?lad?klar?n? ve ideal olarak nasıl bir ileti?im yap?s? beklediklerini belirlemektir. Bu kar??la?t?rma analiz, alg? ve beklenti arasındaki farklar? ölçerek, örgüt içindeki ileti?im tatmin düzeyini ve muhtemel çat??ma kaynaklar?n? te?his etmeye hizmet eder.

Ölçek, spesifik olarak Kara Kuvvetleri Komutanl??? personelinin ileti?im davran??lar?na odaklanarak, askeri kültürün getirdi?i resmiyetin ileti?im üzerindeki etkilerini incelemeyi amaçlam??t?r. Elde edilen veriler, yöneticilerin ileti?im becerilerini geli?tirmeye yönelik e?itim programlar?n?n içeri?ini belirlemede ve örgütsel verimlili?i art?rmada kullan?lmak üzere tasarlanm??t?r.

Yap?

Bu anketin ölçtü?ü temel psikolojik yap?, "Örgütsel ?leti?im Örüntülerine ?li?kin Alg? ve Beklenti

Farklılıklar"dır. Bu yapı üç ana bileşenden oluşur:

İletişim Örüntüleri: Örgüt içinde bilginin yayılma biçimini, kullanılan kanallar (resmi/gayriresmi) ve iletişim akışının yönünü (yukarı, aşağı, yatay) kapsar.

Algı (Perception): Personelin, mevcut iletişim uygulamalarının ve yöneticilerin iletişim davranışlarının gerçekte nasıl olduğunu değerlendirmesidir.

Beklenti (Expectation): Personelin, ideal ve etkili bir örgütsel iletişim yapısının nasıl olması gerektiğine dair sahip olduğu normatif inanç ve arzular"dır.

Ölçek, bu bileşenleri kullanarak, çalışanların deneyimlediği iletişim ortamı ile arzuladığı ideal ortam arasındaki uyumsuzluk derecesini nicel olarak ifade etmeyi amaçlamaktadır. Yöneticilerin iletişim stilleri ve astların bu stillere tepkisi gibi alt boyutlar da yapının önemli parçalarıdır.

Geçerlik

Ölçeğin kaynak özetinde geçerlik (validity) bilgisi belirtilmemiştir. Ancak, geliştirme aşamasında olan bir ölçek için genellikle içerik geçerliği (uzman görüşü), yapı geçerliği (faktör analizi) ve kriter geçerliği gibi yöntemlerin kullanılması beklenir. Bu ölçeğin geçerlik çalışmaları, D. Karadoğan'ın 1995 tarihli yüksek lisans tezinin metodoloji bölümünde detaylı olarak sunulmuş olmalıdır. Geçerlik çalışmaları raporlanmaz, ölçeğin ölçmeyi amaçladığı yapıyı ne ölçüde doğru ve anlamlı bir şekilde ölçtüğünü göstermesi açısından kritik öneme sahiptir.

Güvenirlik

Kaynak özetinde güvenilirlik (reliability) bilgisi de belirtilmemiştir. Geliştirme ölçeklerinde, iç tutarlılık (Cronbach Alfa katsayısı), test-tekrar test güvenilirliği veya iki yarım güvenilirliği gibi yöntemler kullanılarak ölçeğin tutarlılığı değerlendirilir. Bu ölçek, 1995 yılında geliştirildiği için, iç tutarlılık katsayısının hesaplanmaması muhtemeldir. Güvenirlik verilerinin eksikliği, ölçeğin farklı zamanlarda veya farklı örneklerde ne kadar istikrarlı sonuçlar verdiğinin belirlenmesini zorlaştırmaktadır.

Faktör Analizi

Ölçek geliştirme sürecinin bir parçası olarak, ölçülen yapıların boyutları belirlemek amacıyla faktör analizinin (açımlayıcı veya doğrulayıcı) kullanıldığı varsayılmaktadır. Ancak kaynak özetinde Faktör Analizi sonuçlarına dair spesifik bir bilgiye yer verilmemiştir. İletişim Örüntüleri gibi çok boyutlu bir yapıyı inceleyen bir ankette, faktör analizinin, yukarı/aşağı iletişim, resmîyet düzeyi veya geribildirim mekanizmaları gibi alt faktörleri ortaya çıkardığı tahmin edilmektedir.

Enstrüman

Test Türü: Geli?tirme (Developmental) Ölçe?i

Format: Orijinal kaynakta derecelendirme format? belirtilmemi?tir, ancak ileti?im ve alg? ölçümlerinde yayg?n olarak kullan?lan Likert tipi derecelendirme ölçe?i (örne?in, 5'li veya 7'li) kullan?ld??? tahmin edilmektedir.

Kullan?labilir Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Askeri personel (Yönetici ve Astlar)

Ya? Grubu: Yeti?kin (askeri hizmet ya? aral???)

Popülasyon Detaylar?: Türkiye Cumhuriyeti Kara Kuvvetleri Komutanl??? bünyesinde görev yapan subaylar ve ast pozisyonundaki di?er askeri personel.

Test Metodolojisi: Verilerin toplanmas?, anket yöntemiyle gerçekleştirilmi?tir. Ölçek, personelin hem mevcut durumu (alg?) hem de arzu edilen durumu (beklenti) ayr? ayr? de?erlendirmesine olanak tan?yan iki boyutlu bir yap?ya sahiptir.

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Ölçek, 1995 y?l?nda D. Karado?an'?n yüksek lisans tezi kapsam?nda geli?tirilmi?tir. Ölçe?in ticari bir ücretlendirmeye tabi olup olmad???na dair bilgi bulunmamaktadır. Akademik kullanım için genellikle Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü veya yazar?n izni gerekmektedir.

Referanslar

Karado?an, D. (1995). *Kara Kuvvetleri Komutanl???'ndaki yöneticilerin ve astlar?n ileti?im örüntülerine ili?kin alg? ve beklentileri* (Yüksek lisans tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, ?zmir.

Subaylar?n ?leti?im Örüntülerine ?li?kin Beklenti ve Alg? Anketi Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?itirilmemelidir. Ölçek maddeleri kaynak içerikte yer almamaktadır.

Ölçek maddeleri, kaynak özetinde sunulmam???tır. Bu maddeler, tez çal??mas?n?n ekler bölümünde yer almaktadır ve askeri hiyerar?i içerisindeki resmi ileti?im, geribildirim mekanizmalar? ve yöneticilerin astlar?na yönelik ileti?im aç?kl??? gibi konular? ölçmeye odaklanmaktadır.